

T: 020 – 261 89 22

F: 020 – 261 89 23

█@winthagemensink.nl

www.winthagemensink.nl

Uitsluitend per e-mail: █@rws.nl

Minister van Infrastructuur en Waterstaat
p.a. Rijkswaterstaat West-Nederland Noord
t.a.v. afdeling Werkenpakket

Adres

Sarphatistraat 370
1018 GW Amsterdam

In kopie per e-mail: █@debrauw.com

Amsterdam 27 augustus 2021
Uw kenmerk RWS-2021/27483
Ons kenmerk 20170004Hack
Onderwerp reactie Fastned op bezwaargronden Shell
Van █, advocaat

Excellentie,

1. In antwoord op uw brief van 4 augustus jl. reageer ik hierbij namens Fastned vooruitlopend op de behandeling op de hoorzitting alvast op een aantal van de door Shell aangevoerde bezwaargronden tegen de aan Fastned verleende Wbr-vergunning voor een laadstation als aanvullende voorziening op verzorgingsplaats De Hackelaar en de daaraan achteraf verbonden voorwaarden.

Volgens Shell is alleen zij gerechtigd om aanvraag in te dienen

2. Het standpunt van Shell dat alleen zij een aanvraag kan indienen voor een laadstation als aanvullende voorziening bij het benzinstation is achterhaald. De Afdeling heeft het expliciet verworpen en overwogen dat de uitspraak van 4 november 2020 net zo goed geldt voor aanvullende voorzieningen bij benzinstations als voor aanvullende voorzieningen bij wegresterants.¹

¹ ABRvS 18 augustus 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1837, r.o. 5.2.

3. Fastned heeft overigens, anders dan Shell veronderstelt, feitelijk noch juridisch een wijziging verkregen van de Wbr-vergunning van Shell, maar een eigen vergunning voor een laadstation als aanvullende voorziening. Fastned heeft ook geen wijziging van de Wbr-vergunning van Shell aangevraagd. Met de wijziging van de Kennisgeving is bewerkstelligd dat ook andere partijen dan de vergunninghouder van een basisvoorziening een aanvraag voor een aanvullende voorziening kunnen indienen die inhoudelijk zal worden behandeld, uit niets blijkt dat die inhoudelijke behandeling van een aanvraag om een vergunning om een aanvullende voorziening zou leiden tot een wijziging van de eerder en aan een andere partij verleende vergunning voor de basisvoorziening. Het zou in de ogen van Fastned ook een vreemde en lastige situatie opleveren als verschillende belanghebbenden met mogelijk onderling tegengestelde belangen een gedeelde vergunning zouden verkrijgen.

Vergunning Fastned ziet volgens Shell op een laadstation als basisvoorziening

4. Allereerst valt op dat Shell in haar aanvullende bezwaarschrift niet duidelijk maakt wat volgens haar het kenmerkende verschil is tussen een laadstation als basisvoorziening en een laadstation als aanvullende voorziening bij een andere basisvoorziening. Volgens Shell betreft het aan Fastned vergunde laadstation een basisvoorziening desalniettemin, omdat het (i) is voorzien op parkeerplaatsen die liggen op niet door Shell gehuurde grond; (ii) het daardoor ver van het benzinstation af ligt; (iii) de aanrijroute niet loopt via de in- en uitgang van het benzinstation van Shell; en (iv) het laadstation vanaf het benzinstation van Shell alleen bereikbaar is door tegen het verkeer in te rijden.
5. Shell miskent dat de Afdeling expliciet heeft overwogen dat een laadstation als aanvullende voorziening niet hoeft te liggen op de gronden die de houder van de basisvoorziening huurt.² Ter zitting bij de Afdeling heeft u als volgt toegelicht welke invulling u geeft aan het wettelijke criterium van veilig en doelmatig gebruik bij het beoordelen van aanvragen voor laadstations als aanvullende voorziening:³

Zo zal volgens de toelichting van de minister ter zitting een energielaadpunt als aanvullende voorziening veelal op bestaande parkeerplaatsen worden gerealiseerd, geen eigen toe- en afrit nodig hebben, geen extra ruimte in beslag nemen en geen andere verkeersbewegingen met zich brengen.

6. In, bijvoorbeeld, de afwijzing van 23 april jl. van de aanvraag van Shell voor een laadstation als aanvullende voorziening op verzorgingsplaats Mandelân hanteert u een vergelijkbare invulling:

Voor gevallen waarbij een aanvullende voorziening, zijnde een elektrisch laadpunt, wordt aangevraagd op enige afstand van de basisvoorziening, of elders op de verzorgingsplaats kan deze enkel worden toegestaan indien de voorziening wordt

² ABRvS 4 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2607.

³ ABRvS 18 augustus 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1837, r.o. 11.1.

gerealiseerd naast een (bestaand) parkeervak. Voorwaarde daarbij is dat de complexiteit van de verkeersafwikkeling niet toeneemt en het aantal parkeervakken op verzorgingsplaatsen blijft voldoen aan de Rijkswaterstaat norm, of, indien daaraan al niet wordt voldaan, de capaciteit niet verder afneemt.

7. Het onderhavige aan Fastned vergunde laadstation als aanvullende voorziening wordt gerealiseerd op bestaande parkeerplaatsen en het veroorzaakt geen andere, nieuwe verkeersbewegingen. De door Shell aangevoerde punten veronderstellen een ander toetsingskader, zonder dat Shell toelicht waarom u jegens Fastned andere criteria zou moeten hanteren.

Volgens Shell heeft al een verdelingsprocedure plaatsgevonden

8. Shell stelt dat het recht om een aanvullende voorziening aan te bieden een integraal onderdeel uitmaakt van het recht om een benzinstation te mogen exploiteren en dat zij met de veiling van de huurovereenkomst voor het motorbrandstofverkooppunt het exclusieve recht op het exploiteren van aanvullende voorzieningen heeft gekregen.
9. Shell heeft dit argument ook aangevoerd in de procedure die heeft geleid tot de uitspraak van de Afdeling van 18 augustus jl. ter onderbouwing van haar stelling dat alleen de houder van de basisvoorziening benzinstation een vergunning voor een laadstation als aanvullende voorziening bij het benzinstation kan krijgen. Als gezegd, is dat standpunt door de Afdeling expliciet verworpen.
10. Bovendien maakt Shell niet duidelijk hoe haar stelling dat het door haar "verkregen exploitatierecht op onrechtmatige wijze aangetast en ingeperkt" zou worden, zich verhoudt tot het wettelijke criterium van veilig en doelmatig gebruik waaraan de vergunningsaanvraag van Fastned in dit geval moet worden getoetst. Ook komt het aan Fastned vergunde laadstation buiten de aan Shell verhuurde gronden, zodat er geen inbreuk wordt gemaakt op de aan haar toegekende huurrechten.
11. De huurovereenkomsten voor motorbrandstofverkooppunten worden geveild op grond van de Benzinewet. Die wet gaat - de officiële naam 'Wet tot veiling van bepaalde verkooppunten van motorbrandstoffen' zegt het al - over verkooppunten van motorbrandstoffen, zoals benzine en diesel. De wet heeft tot doel het "vergroten van de prijsconcurrentie op en het verruimen van toetredingsmogelijkheden tot de markt van de verkoop van motorbrandstoffen langs wegen in beheer bij het Rijk".⁴ De wetsgeschiedenis maakt duidelijk dat de Benzinewet alleen betrekking heeft op motorbrandstofverkooppunten en niet op andere delen van de verzorgingsplaats of op andere voorzieningen die wel of niet op een verzorgingsplaats aanwezig zijn:

⁴ Kamerstukken II, 2004-2005, 29951, nr. 3, p. 1.

[het wetsvoorstel] *gaat niet over bepaalde voorzieningen voor weggebruikers die bij een verkooppunt aanwezig mogen of moeten zijn, of juist achterwege moeten blijven.*⁵

en:

*Het begrip locatie, gedefinieerd in onderdeel c van artikel 1, is niet meer dan een neutrale aanduiding van een bepaald terrein, dat is gelegen op een verzorgingsplaats aan een weg in beheer bij het Rijk, en dat volgens de te sluiten huurovereenkomst bestemd is voor de verkoop van motorbrandstoffen. Of op de locatie naast een verkooppunt ook andere voorzieningen mogen worden aangebracht en hoe de locatie verder moet worden ingericht, is voor het voorstel voor de Wet tot veiling van bepaalde verkooppunten van motorbrandstoffen irrelevant.*⁶ (onderstreping toegevoegd)

12. De Benzinewet beperkt zich dus tot motorbrandstofverkooppunten en heeft geen betrekking op andere voorzieningen. Shell slaagt er niet in aannemelijk te maken dat zij met haar huurovereenkomsten een exclusief recht op het aanbieden van laadstations als aanvullende voorziening op verzorgingsplaats De Hackelaar zou hebben verkregen, dat vervolgens als privaatrechtelijke belemmering in de weg zou moeten staan aan onderhavige vergunningverlening aan Fastned.
13. Shell wijst ook op de veiling van de huurovereenkomsten voor motorbrandstofverkooppunten in haar subsidiaire stellingname dat de Wbr-vergunning van Fastned terecht in looptijd is beperkt. De Wbr-vergunning voor het benzinestation van Shell is zelf niet in duur beperkt. Bovendien, is het op grond van de Dienstenwet (artikel 33) en de Dienstenrichtlijn (artikel 11) alleen mogelijk om vergunningen voor bepaalde tijd te verlenen als sprake is van schaarse vergunningen of de beperkte duur gerechtvaardigd is om een in de rechtspraak van het Hof van Justitie erkende dwingende reden van algemeen belang. Volgens u is in dit geval geen sprake van een schaarse vergunning. Zolang u niet terugkomt van dat standpunt is het beperken van de looptijd alleen mogelijk om een dwingende reden van algemeen belang. Zuiver economische redenen kunnen geen dwingende reden van algemeen belang opleveren.⁷ Shell maakt niet duidelijk op welke gerechtvaardigde grondslag de looptijd van de aan Fastned verleende vergunning in dit geval volgens haar wel zou kunnen worden beperkt.

Volgens Shell is laadstation Fastned niet veilig en doelmatig

14. Het aan Fastned vergunde laadstation als aanvullende voorziening voldoet in de ogen van Shell niet aan het criterium van veilig en doelmatig gebruik, omdat het streven naar een eenduidig en uniform beeld zou worden doorkruist. Aan die stelling legt Shell ten

⁵ Kamerstukken II, 2004-2005, 29951, nr. 3, p. 2.

⁶ Kamerstukken II, 2004-2005, 29951, nr. 3, p. 8.

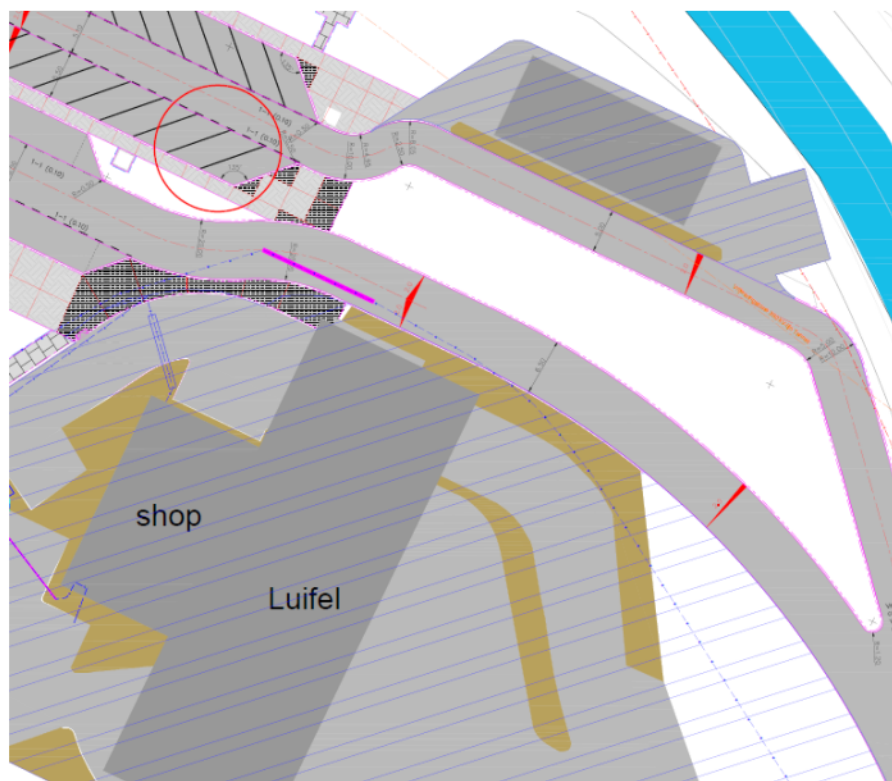
⁷ HvJ EU 11 maart 2010, C-384/08, ECLI:EU:C:2010:133 (*Attanasio Group*), r.o. 55. Zie ook HvJ EU 24 maart 2011 C-400/08, ECLI:EU:C:2011:172 (*Commissie/Spanje*), r.o. 74 en 95-98.

grondslag dat het laadstation van Fastned niet nabij de basisvoorziening van de Shell zou komen te liggen en niet bereikbaar is via de ontsluiting van het benzinstation.

15. De Raad van State heeft uw standpunt ter zake als volgt samengevat in de uitspraak van 18 augustus jl.:

Omdat de ingediende aanvragen van Fastned zien op een locatie elders op de verzorgingsplaats, buiten de door vergunninghoudsters gehuurde percelen, kunnen de voorzieningen naast elkaar bestaan, aldus de minister

16. Het is daarnaast ook feitelijk onjuist dat het laadstation van Fastned ver van het benzinstation van Shell af komt te liggen:

17. Elektrische rijders die tijdens het opladen gebruik zouden willen maken van de andere voorzieningen van het benzinstation staan in een paar stappen bij de shop. Het CROW heeft normafstanden opgesteld voor de acceptabele loopafstand tussen parkeren en verschillende hoofdfuncties. De norm voor een acceptabele afstand tussen een parkeerplaats en voorzieningen behorend tot de hoofdfunctie winkelen is 200-600 meter en voor voorzieningen behorend tot de hoofdfunctie ontspanning is dat 100-600 meter. Het onderhavige laadstation als aanvullende voorziening voldoet ruimschoots aan die afstand.

18. Dat het laadstation niet per auto bereikbaar is vanaf het terrein van het benzinestation maakt dat aspect niet anders en leidt dan ook niet tot de door Shell bepleitte uitkomst dat er daardoor geen link is tussen de voorzieningen, zodat het laadstation geen aanvullende voorziening bij het benzinestation kan zijn. Elektrische rijders hoeven geen benzine of diesel te tanken en zullen tijdens het opladen gebruik willen maken van de overige voorzieningen van het benzinestation, zoals het toilet en de shop.
19. Dat een laadstation als aanvullende voorziening op enige afstand ligt van de basisvoorziening is in het verleden ook geen belemmering geweest voor het uitgeven van vergunningen daarvoor. Zie bijvoorbeeld de aanvullende voorziening gelegen op verzorgingsplaats Aalscholver:

20. Deze foto laat ook zien dat een visgraatmotief niet betekent dat geen laadstation mag komen bij een bestaande parkeerplaats. Shell miskent bovendien dat de lengte van de oplaadkabel bepaald of een auto achteruit ingeparkeerd moet worden als de stekkingang aan de achterkant zit. Die oplaadkabels zijn in verschillende maten verkrijgbaar⁸ en alle elektrische auto's kunnen zodoende worden opgeladen als zij vooruit ingeparkeerd staan.

⁸ Zie bijv.: <https://www.evpartner.nl/ev-vraag-antwoord/q-a-laadkabels/voordelen-en-nadelen-lange-laadkabel/>

Laadstation als aanvullende voorziening leidt tot onveilige verkeerssituaties op de verzorgingsplaats

21. Ten slotte voert Shell aan dat het vergunde laadstation als aanvullende voorziening tot onveilige verkeerssituaties zal leiden omdat *“e-rijders die de afslag naar het benzinestation van SNV hebben genomen in de voorgenomen opzet gedwongen [worden] tegen het verkeer in te rijden indien zij willen/moeten laden bij Fastned”*.
22. Fastned is het eens met deze stelling van Shell. Het is onveilig om op meerdere locaties op dezelfde verzorgingsplaats laadvoorzieningen aan te bieden ten behoeve van het opladen van elektrische auto's. Het gevolg daarvan zal inderdaad zijn dat elektrische rijders op zoek naar een werkend en beschikbaar oplaadpunt over de verzorgingsplaats tegen het verkeer in zullen gaan rijden. Dat geldt ongeacht de vraag of Shell of Fastned de aanvullende voorziening exploiteert. Het is echter steeds uw standpunt dat die onveilige situaties zich niet zullen voordoen, omdat automobilisten voorafgaand aan hun rit kiezen waar zij zullen gaan opladen en dat zij voorzichtig tegen het verkeer in zullen rijden als zij toch naar de andere aanbieder willen doorrijden (bijvoorbeeld omdat de laders bezet of buiten gebruik zijn). Bovendien zouden eventuele botsingen volgens u hooguit materiële schade veroorzaken.

Conclusie

23. De bezwaren van Shell zijn ongegrond.

Met vriendelijke groet,

